

IV. ACTUALITATE LEGISLATIVĂ

• ABSTRACT

In October 2023, several legislative acts were published in the Official Journal, among which the following: GEO no. 90/2023 for the approval of some measures to reduce budgetary expenditure for the year 2023 in order to comply with the budget deficit target assumed in the Convergence Programme, as well as for the amendment and completion of some normative acts; Government Decision (GD) no. 970/2023 for the approval of the Methodology on preventing and combating gender-based harassment and moral harassment at work; Law no. 280/2023 priority access for pregnant women and for persons accompanied by children up to 5 years of age; Law No. 261/2023 approving Government Emergency Ordinance No. 14/2022 amending Law No. 146/2021 on electronic monitoring in certain judicial and executive criminal proceedings; Law No. 273/2023 on the organisation and functioning of the military police.

Moreover, in October, several legislative acts were amended, among which: Tax Code; 1. Accounting rules for annual individual financial statements and annual consolidated financial statements, 2. Accounting regulations in compliance with International Financial Reporting Standards, Accounting regulations for non-profit legal entities; Law no. 303/2022 on the status of judges and prosecutors, Law no. 567/2004 on the status of specialized auxiliary staff of the courts and public prosecutors' offices and staff working in the National Institute of Forensic Expertise; Law no. 95/2006 on health care reform, GEO no. 144/2008 on the exercise of the profession of general medical assistant, midwife and medical assistant and the organisation and functioning of the Order of General Medical Assistants, Midwives and Medical Assistants of Romania, GEO no. 77/2011 on the establishment of contributions to finance certain expenditure in the field of health, Law no. 136/2020 on the establishment of measures in the field of public health in situations of epidemiological and biological risk, Law no. 56/2021 on food supplements, GEO no. 29/2022 on the establishment of the institutional framework and measures necessary for the implementation of Regulation (EU) No . 536/2014 of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on interventional clinical trials with medicinal products for human use and repealing Directive 2001/20/EC, and amending certain regulatory acts in the field of health, Framework Law No 153/2017 on the salaries of staff paid from public funds.

Not least, the Official Gazette of October also published the ECHR judgment of 6 December 2022 in the case of *S. v. Romania* (Application No. 27.122/14).

**APROBAREA UNOR MĂSURI DE REDUCERE
A CHELTUIELILOR BUGETARE PE ANUL 2023 ÎN VEDEREA
ÎNCADRĂRII ÎN ȚINTA DE DEFICIT BUGETAR ASUMATĂ
PRIN PROGRAMUL DE CONVERGENȚĂ (O.U.G. NR. 90/2023)**

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
O.U.G. nr. 90/2023 pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 979 din 27 octombrie 2023)	<i>Se aprobă unele măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență.</i>

În M. Of. nr. 979 din data de 27 octombrie 2023 s-a publicat **O.U.G. nr. 90/2023 pentru aprobarea unor măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare pe anul 2023 în vederea încadrării în ținta de deficit bugetar asumată prin Programul de convergență, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.**

Redăm, în cele ce urmează, prevederile principale ale acestei Ordonanțe.

Art. I

(1) În anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, ordonatorii de credite ai autorităților și instituțiilor publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, **nu pot încheia angajamente legale** pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la următoarele articole de cheltuieli bugetare:

- a) „Bunuri și servicii” pentru alineatul „Furnituri de birou”;
- b) Reparații curente;
- c) Bunuri de natura obiectelor de inventar;
- d) Cărți, publicații și materiale documentare;
- e) Consultanță și expertiză;

- f) Pregătire profesională;
- g) Studii și cercetări;
- h) Contribuții ale administrației publice locale la realizarea unor lucrări și servicii de interes public local, în baza unor convenții sau contracte de asociere;
- i) Alte cheltuieli, cu excepția alineatelor „Chirii”, „Prime de asigurare non-viață” și „Executarea silită a creanțelor bugetare”;
- j) Asociații și fundații, cu excepția angajamentelor ce vizează domeniile „Sănătate”, „Asistență socială” și finanțarea structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale prevăzute la art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară prevăzute la art. 10 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Conducătorii autorităților și instituțiilor publice prevăzute la alin. (1) au obligația de a dispune măsurile necesare astfel încât plățile lunare efectuate în perioada noiembrie-decembrie 2023 la titlul de cheltuieli bugetare „Bunuri și servicii” să fie cel mult la nivelul mediei plăților efectuate în perioada ianuarie-septembrie 2023, în limita bugetului aprobat la acest titlu de cheltuieli.

(3) Prevederile alin. (1) și (2) nu se aplică pentru cheltuielile cu medicamentele și materialele sanitare, cu serviciile medicale cu îngrijirea bolnavilor, cu serviciile cu asigurarea hranei în unitățile sanitare, în instituții de asistență socială și în unități de asistență medico-socială, pentru cheltuielile cu acțiuni și programe de sănătate, cheltuielile aferente unităților de învățământ preuniversitar și universitar, precum și în cazul cheltuielilor generate de intervenții în situații de urgență, de menținerea ordinii publice și operative, precum și cheltuielile aferente lucrărilor de dezapezire.

(4) În anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, instituțiile și autoritățile publice locale, indiferent de modul de finanțare și subordonare, nu pot finanța din fonduri publice, cu excepția celor provenite din donații și sponsorizări, organizarea de evenimente comunitare cum ar fi festivaluri, concerte, competiții locale, festivități, sărbători tematice, dar fără a se limita la acestea.

(5) Sunt exceptate de la prevederile alin. (4) cheltuielile cu evenimentele ocazionate de zilele declarate ca fiind zile oficiale ale unităților administrativ-teritoriale, alte sărbători publice stabilite prin lege, cheltuielile cu evenimentele ocazionate de sfârșitul de an, precum și cele aferente Programului național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023”. Cheltuielile cu organizarea acestor evenimente nu pot depăși media cheltuielilor lunare de aceeași natură realizate în perioada ianuarie-septembrie 2023. Eventualele cheltuieli de această natură care depășesc plafonul stabilit anterior pot fi suportate din donații și sponsorizări.

(6) Prin excepție de la prevederile art. I alin. (1) lit. i), instituțiile publice de cultură care organizează și desfășoară activități și/sau oferă servicii cultural-artistice, indiferent de forma de finanțare și subordonare, care organizează și/sau desfășoară proiecte culturale, pot efectua cheltuieli potrivit art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare nerambursabilă a proiectelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

(7) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), în situații excepționale, temeinic justificate, Guvernul României poate aproba pe bază de memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite sau, după caz, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în situația unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, încheierea de angajamente legale, respectiv depășirea limitelor de plăți la titlul de cheltuieli bugetare „Bunuri și servicii”.

(8) În cazuri temeinic justificate, ordonatorul principal de credite poate aproba ordonatorilor secundari și/sau terțiari de credite din subordine depășirea nivelului prevăzut la alin. (2), situație în care respectarea condiționalității prevăzute la alin. (2) se urmărește cumulativ la nivel de ordonator principal de credite, pentru fiecare sursă de finanțare în parte.

Art. II

(1) În anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, instituțiile și autoritățile publice prevăzute la art. I alin. (1) nu încheie angajamente legale pentru categoriile de investiții prevăzute la art. 381 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 46 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția procedurilor de achiziție publică care se află în etapa de comunicare a rezultatului procedurii de achiziție publică.

(2) Conducătorii autorităților și instituțiilor publice prevăzute la art. I alin. (1) au obligația de a dispune măsurile necesare astfel încât plățile lunare efectuate în perioada noiembrie-decembrie 2023 la cheltuielile prevăzute la alin. (1) să fie cel mult la nivelul mediei plăților efectuate în perioada ianuarie-septembrie 2023, în limita bugetului aprobat.

(3) Se exceptează de la prevederile alin. (1) și (2) cheltuielile aferente implementării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile și din Planul național de redresare și reziliență.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), în situații excepționale, temeinic justificate, Guvernul României poate aproba pe bază de memorandum inițiat de ordonatorii principali de credite sau, după caz, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în situația unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, încheierea de angajamente legale, respectiv depășirea limitelor de plăți pentru categoriile de cheltuieli de investiții prevăzute la art. 381 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 46 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În cazuri temeinic justificate, ordonatorul principal de credite poate aproba ordonatorilor secundari și/sau terțiari de credite din subordine depășirea nivelului prevăzut la alin. (2), situație în care respectarea condiționalității prevăzute la alin. (2) se urmărește cumulată la nivel de ordonator principal de credite, pentru fiecare sursă de finanțare în parte.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în situații temeinic justificate, generate de necesitatea contractării unor lucrări de intervenții în situații de urgență, Guvernul României poate aproba pe bază de memorandum încheierea de angajamente legale de către ordonatorii principali de credite. În cazul unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, memorandumul se inițiază de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, la solicitarea justificată a acestora.

(...)

Art. IV

În anul 2023, de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, nu se încheie angajamente legale pentru subprogramele prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a)-d), f), h) și m) din anexa nr. 3 la Ordonanța Guvernului nr. 25/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 117/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția angajamentelor legale pentru ajustările de preț necesare ca urmare a creșterilor de preț la elementele de cost care intră în structura costului investițiilor și numai dacă acestea sunt strict necesare pentru finalizarea lucrărilor până la data de 31 decembrie 2023 și valoarea contractelor de finanțare încheiate nu mai permite realocarea de resurse financiare.

(...)

Art. VI

- Articolul IX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 15 mai 2023, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Art. VII

(1) Prin derogare de la prevederile art. 14 alin. (2), ale art. 19 alin. (2) și ale art. 22 alin. (12) din Legea bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022 sumele prevăzute în bugetele ordonatorilor principali de credite la titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, la titlul 60 „Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR”, precum și la titlul 61 „Proiecte cu

finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR”, pot fi cedate la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, cu respectarea prevederilor art. 54 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică în cazul sumelor prevăzute în bugetele ordonatorilor principali de credite la alineatul bugetar „Finanțarea externă nerambursabilă” din cadrul titlului 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare” și al titlului 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”.

(3) Prin derogare de la prevederile art. 22 alin. (12) din Legea nr. 368/2022, în anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se autorizează ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat să efectueze virări de credite de angajament și credite bugetare de la titlul 61 „Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR” la titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, la titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, respectiv la titlul 60 „Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR”.

(4) În anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se autorizează ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat să efectueze virări de credite de angajament și credite bugetare între articolele și alineatele din cadrul titlului 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, pentru asigurarea cheltuielilor din cadrul programelor/proiectelor aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2021-2027, inclusiv a politicii agricole comune pentru perioada de programare a Uniunii Europene 2023-2027, precum și virări de credite de angajament și credite bugetare între titlul 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare” aferente proiectelor din cadrul perioadei de programare a Uniunii Europene 2021-2027 și titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, pentru asigurarea finanțării programelor/proiectelor în perioada de eligibilitate a cheltuielilor.

(5) Totalul aferent sumelor prevăzute la alineatele „Finanțare externă nerambursabilă” din cadrul titlurilor 56 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare” pentru finanțarea proiectelor aferente perioadei de programare a Uniunii Europene 2021-2027 și 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2020”, nu poate fi diminuat urmare a virărilor efectuate conform alin. (4).

(6) Se autorizează ordonatorii principali de credite să introducă modificările determinate de aplicarea prevederilor prezentului articol în anexele la bugetele acestora.

Art. VIII

În anul 2023, începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin derogare de la prevederile art. 58 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile deliberative ale administrației publice locale pot aproba utilizarea excedentului anilor anteriori nerepartizat, exclusiv pentru asigurarea finanțării proiectelor ce beneficiază de fonduri externe nerambursabile, inclusiv a celor finanțate din Planul național de redresare și reziliență. Fac excepție de la aceste prevederi sumele aflate în excedentul anilor anteriori, pentru care prin acte normative a fost aprobată o destinație specială.

(...)

Art. XXV

(1) Se autorizează Ministerul Educației să efectueze în anexa nr. 3/25/13 „Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole și alineate pe anii 2023-2026 (sume alocate pentru activități finanțate integral din venituri proprii)” modificări în volumul și structura veniturilor, inclusiv prin introducerea de subcapitole noi și redistribuiri între subcapitole.

(2) Se autorizează Ministerul Educației ca în anexa nr. 3/25/13 „Bugetul pe capitole, subcapitole, paragrafe, titluri de cheltuieli, articole și alineate pe anii 2023-2026 (sume alocate pentru activități finanțate integral din venituri proprii)” să introducă modificări în volumul și structura cheltuielilor corespunzător majorării veniturilor, cât și a utilizării a 400.000 mii lei din disponibilitățile înregistrate de instituțiile de învățământ superior de stat în anii precedenți.

(3) Se autorizează Ministerul Finanțelor să aprobe repartizarea pe trimestre a modificărilor efectuate potrivit prezentului articol.

Art. XXVI

(1) În cazul în care ordonatorul principal de credite cu rol de coordonator de reforme și/sau investiții care a încheiat anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență contracte/decizii/ordine de finanțare pe baza creditelor de angajament aprobate pe subdiviziuni de cheltuieli bugetare în mod eronat sau pentru contracte care au fost anulate de drept/reziliate în anii următori, sunt autorizați să dezangajeze creditele de angajament respective și să le reangajeze la subdiviziuni bugetare corespunzătoare potrivit categoriilor de beneficiari.

(2) Pentru realizarea operațiunilor prevăzute la alin. (1) se autorizează ordonatorul principal de credite cu rol de coordonator de reforme și/sau investiții să introducă în buget și anexele la acesta creditele de angajament respective.

(3) Se autorizează Ministerul Finanțelor la propunerea ordonatorului principal de credite să efectueze repartizarea pe trimestre ca urmare a modificărilor efectuate potrivit prevederilor prezentului articol.

(4) Creditele de angajament rezultate din dezangajările prevăzute la alin. (1) nu pot fi utilizate de coordonatorul de reforme și/sau investiții în vederea încheierii/emiterii de noi angajamente legale.

Art. XXVII

(1) Începând cu data intrării în vigoare a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, încheierea de angajamente legale și efectuarea de plăți cu nerespectarea prevederilor art. I și II constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională între 2.000 și 20.000 lei dacă fapta contravențională nu a fost săvârșită în alte condiții încât potrivit legii penale să constituie infracțiune. Amenda se aplică persoanelor fizice care au îndeplinit calitatea de ordonator de credite la data săvârșirii faptei.

(2) Prevederilor alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Constatarea contravenției prevăzute la alin. (1) și aplicarea sancțiunii se fac de către organele de inspecție economico-financiară din cadrul Ministerului Finanțelor și de Curtea de Conturi.

**APROBAREA METODOLOGIEI PRIVIND PREVENIREA
ȘI COMBATerea HĂRȚUIRII PE CRITERIUL DE SEX,
PRECUM ȘI A HĂRȚUIRII MORALE LA LOCUL DE MUNCĂ
(H.G. NR. 970/2023)**

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Preambul	Sumar
Hotărârea Guvernului (H.G.) nr. 970/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă (M. Of. nr. 939 din 17 octombrie 2023)	<i>Având în vedere:</i> – art. 2 alin. (55) și alin. (10) lit. a) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată; – Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, rep.; – pct. 3.4.c) din Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027, aprobată prin H.G. nr. 1.547/2022, care prevede „elaborarea unui ghid de bune practici folosite la nivel european și internațional pentru gestionarea cazurilor de	<i>Se aprobă Metodologia privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.</i>

	<p><i>discriminare la locul de muncă de către autoritățile responsabile, cum ar fi Inspekția Muncii”;</i></p> <p>În temeiul:</p> <p>– art. 108 din Constituția României, republicată;</p> <p>– art. 25 lit. e) din Codul administrativ.</p>	
--	--	--

În M. Of. nr. 939 din data de 17 octombrie 2023 s-a publicat **Hotărârea Guvernului (H.G.) nr. 970/2023 pentru aprobarea Metodologiei privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.**

Redăm, în continuare, principalele prevederi ale hotărârii:

Articol unic

Se aprobă Metodologia privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Anexă

METODOLOGIE privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă

Structură

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

CAPITOLUL II: Obiective, măsuri și direcții de acțiune

CAPITOLUL III: Identificare, măsuri, monitorizare și sancționare a cazurilor de hărțuire pe criteriul de sex și hărțuire morală la locul de muncă

Art. 7

(1) Un caz de hărțuire pe criteriul de sex și de hărțuire morală la locul de muncă poate cuprinde mai multe situații distincte în funcție de evoluția acesteia. Presupusa victimă are posibilitatea de a depune plângere/sesizare în oricare dintre aceste situații cu privire la următoarele aspecte:

a) apariția unor divergențe de opinii, ușoare conflicte interpersonale care se pot rezolva la nivelul persoanelor implicate, dar care, dacă rămân nerezolvate, pot degenera;

b) instalarea treptată a stării de tensiune, prin acțiuni agresive sistematice/repetate îndreptate de către o persoană sau de un grup de persoane împotriva altei persoane;

c) o stare de tensiune accentuată care necesită intervenția reprezentanților angajatorului/conducătorului, în vederea medierii conflictului, pentru a evita escaladarea acestuia;

d) stigmatizare și/sau izolare socială la locul de muncă, concedierea sau constrângerea victimei de a demisiona de la locul de muncă, fapt care diminuează șansele acesteia de a se încadra din nou, la alte locuri de muncă.

(2) Victima poate depune plângere/sesizare persoanei responsabile/comisiei de primire și soluționare a cazurilor în oricare dintre situațiile specificate la alin. (1), în formă scrisă, olograf sau electronic, dar obligatoriu asumată prin semnătură de către victimă, cu respectarea protecției datelor de identitate, în vederea asigurării protecției acesteia, sau poate depune o sesizare verbală persoanei responsabile/comisiei de primire și soluționare a cazurilor, în urma căreia se va întocmi un proces-verbal.

(3) Etapele pe care le poate urma victima actelor de hărțuire pe criteriul de sex și de hărțuire morală la locul de muncă sunt:

a) abordarea directă a presupusului hărțuitor sau, dacă o victimă nu poate aborda direct un presupus hărțuitor, el/ea poate informa superiorul ierarhic al presupusului hărțuitor despre comportamentul nedorit și deranjant;

b) informarea persoanei responsabile/comisiei de primire și soluționare a cazurilor de hărțuire asupra oricăror acțiuni sistematice/repetate de hărțuire pe criteriul de sex și de hărțuire morală la locul de muncă;

c) încercarea soluționării amiabile a cauzei;

d) sesizarea instanței de judecată.

(4) Obligațiile angajatorilor/conducătorilor în vederea prevenirii și combaterii oricăror forme și acte de hărțuire pe criteriul de sex și hărțuire morală la locul de muncă sunt următoarele:

a) punerea în aplicare a prezentei metodologii, adaptată situației specifice a angajatorului/conducătorului, cu mențiunea că fiecare angajator își poate elabora propriul ghid privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă, adaptat condițiilor specifice de muncă, cu respectarea termenelor și principiilor prevăzute în anexa la metodologie;

b) introducerea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în regulamentul de ordine interioară;

c) interzicerea și sancționarea oricăror acțiuni care pot conduce la hărțuire morală la locul de muncă sau pe criteriul de sex;

d) depunerea de diligențe în scopul creării unui cadru de măsuri de prevenire și protecție în cazurile de hărțuire pe criteriul de sex și de hărțuire morală la locul de muncă prin instruirea angajaților în vederea conștientizării și prevenirii fenomenului de hărțuire;

e) informarea și instruirea tuturor angajaților, prin organizarea unor cursuri de formare cu privire la prevederile metodologiei, cu caracter anual;

f) diseminarea metodologiei prin toate mijloacele interne de comunicare/informare a angajaților.

Art. 8

(1) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, prin Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, denumită în continuare ANES, asigură sprijin, îndrumare și coordonare metodologică instituțiilor și autorităților administrației publice centrale și locale, civile și militare, precum și companiilor private, în aplicarea prevederilor metodologiei.

(2) Instituțiile și autoritățile administrației publice centrale și locale, civile și militare elaborează un raport anual privind implementarea prevederilor metodologiei, care va fi transmis către ANES.

(3) ANES publică anual, în luna martie, un raport privind stadiul implementării prevederilor prezentei metodologii, pe baza raportărilor anuale ale instituțiilor și autorităților publice.

Art. 9

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin Inspekția Muncii, asigură exercitarea controlului asupra aplicării dispozițiilor prezentei metodologii și transmite către ANES, anual, cazurile de nerespectare a prevederilor acesteia, potrivit competențelor specifice, conform art. 37 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ANEXĂ: MODEL DE GHID privind prevenirea și combaterea hărțuirii pe criteriul de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă

CAPITOLUL 1: Principii directoare

CAPITOLUL 2: Cadrul legal

SECȚIUNEA 1: 2.1. Cadrul legal european

SECȚIUNEA 2: 2.2. Legislație națională:

- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 262/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați.

CAPITOLUL 3: Scop/Obiective

CAPITOLUL 4: Aplicabilitatea

Prevederile ghidului se aplică tuturor angajaților, precum și persoanelor cu care aceștia interacționează în timpul programului de lucru.

Hărțuirea poate să apară atât între persoane de sex diferit, cât și între persoane de același sex. În situațiile în care au loc acțiuni care contravin conduitei legale, etice și profesionale la locul de muncă și care nu sunt dorite sau bine primite de către destinatar, se vor dispune măsurile prevăzute în cuprinsul ghidului.

Hărțuirea este o manifestare a relațiilor de putere și se poate înregistra și în cazul relațiilor inegale la locul de muncă, de exemplu, între conducerea instituției și angajați, dar nu în mod exclusiv. Relațiile de putere pot lua forme multiple și se pot manifesta subtil și imprevizibil (angajații din poziții subordonate nu sunt întotdeauna numai victime). Orice tip de hărțuire este interzis, atât la locul de muncă, cât și în afara acestuia, când este vorba de participarea la diverse evenimente, deplasări în interes de serviciu, sesiuni de formare sau conferințe, inclusiv în relație cu beneficiarii instituției.

CAPITOLUL 5: Definiții

SECȚIUNEA 1: 5.1. Definirea conceptului de hărțuire

Hărțuirea este un comportament nedorit, inclusiv de natură sexuală, care face o persoană să se simtă ofensată, umilită sau intimidată. Aceasta include situațiile în care unei persoane i se solicită să se angajeze în activități sexuale ca o condiție a angajării persoanei respective, precum și situațiile care creează un mediu ostil, intimidant sau umilitor. Hărțuirea implică mai multe incidente și/sau acțiuni cu caracter repetitiv, care constituie hărțuire fizică, verbală și nonverbală.

SECȚIUNEA 2: 5.2. Exemple de hărțuire

CAPITOLUL 6: Roluri și responsabilități

SECȚIUNEA 1: 6.1. Conducătorul instituției

SECȚIUNEA 2: 6.2. Persoana responsabilă/Comisia de primire și soluționare a cazurilor de hărțuire

CAPITOLUL 7: Procedura de plângere/sesizare și de soluționare

SECȚIUNEA 0:

Procedurile de plângere/sesizare și de soluționare, realizate la nivelul angajaților, au caracter administrativ.

SECȚIUNEA 1: 7.1. Procedura informală

SECȚIUNEA 2: 7.2. Procedura formală

I.

Atunci când persoana responsabilă/Comisia de primire și soluționare a cazurilor de hărțuire primește o plângere/sesizare de hărțuire, aceasta trebuie:

1. să înregistreze plângerea/sesizarea și informațiile relevante în registru;

2. să se asigure că victima înțelege procedurile pentru soluționarea plângerii/sesizării;

3. să păstreze o evidență confidențială a tuturor discuțiilor;

4. să respecte alegerea victimei;

5. să se asigure că victima știe că poate depune plângere/sesizare și la alte instituții care au competențe în domeniul hărțuirii.

Pe parcursul procedurii de soluționare a plângerii/sesizării, victima are dreptul de a beneficia de suportul unui consilier din cadrul instituției/angajatorului.

Victima poate fi asistată de un reprezentat sindical sau al salariaților pe parcursul procedurii de soluționare a plângerii/sesizării.

Comisia se asigură de informarea victimei cu privire la posibilitatea de a solicita consiliere juridică sau psihologică.

II.

Tabelul cu persoanele responsabile, respectiv membrii comisiei și funcția lor va fi afișat în incinta instituției și diseminat tuturor angajaților, după modelul următor:

(1) Persoane responsabile/Comisia desemnate/desemnată prin act administrativ al conducătorului

Nr.	Numele și prenumele	Structură/Departament	E-mail	Telefon	
1.		Resurse umane			
2.		Juridic			
3.		Personal de conducere			
4.		Reprezentantul sindical/al salariaților			

Conducătorul instituției are rolul de a pune în aplicare ghidul fără a putea face parte din comisie, cu excepția situațiilor în care prezența acestuia este obligatorie (de exemplu, superiorul ierarhic al presupusului hărțuitor).

Desemnarea unei alte persoane responsabile se poate face numai printr-un act administrativ al conducătorului instituției/angajatorului.

(2) Pasul 1 – Depunerea plângerii/sesizării

Plângerea/Sesizarea poate fi formulată de persoana vătămată în formă scrisă (olograf sau electronic, dar obligatoriu asumată prin semnătură de către victimă, cu respectarea protecției datelor de identitate, în vederea asigurării protecției acesteia) sau verbală (discuție cu persoanele responsabile, în urma căreia se va întocmi un proces-verbal).

(3) Pasul 2 – Raportul de caz

Persoana desemnată/Comisia care a primit plângerea/sesizarea va demara realizarea unui raport de caz care va cuprinde:

1. Datele din plângere

Vor fi înregistrate imediat toate informațiile relevante furnizate în plângere: datele, orele și faptele incidentului/incidentelor.

2. Date rezultate din procesul de îndrumare și consiliere a victimei

Persoana responsabilă/Comisia sesizată trebuie:

a) să comunice victimei posibilitățile de soluționare și să analizeze solicitările acesteia și să clarifice opiniile victimei cu privire la rezultatul dorit și să consemneze decizia luată;

b) să o îndrume către consiliere psihologică, juridică și să consemneze măsura propusă și agreată;

c) să se asigure că se păstrează un registru confidențial despre desfășurarea anchetei.

3. Date rezultate din procesul de audiere și consiliere a persoanei presupuse a fi înfăptuit acte de hărțuire

Persoana responsabilă/Comisia sesizată trebuie:

a) să ofere posibilitatea presupusului hărțuitor să răspundă plângerii;

b) să se asigure că presupusul hărțuitor înțelege mecanismul de reclamare;

c) să informeze presupusul hărțuitor cu privire la politica instituției în cazul hărțuirii, hărțuirii sexuale, dar și cu privire la legislația națională în domeniu;

d) să informeze presupusul hărțuitor cu privire la posibilele sancțiuni;

e) să faciliteze, dacă este cazul și doar în urma acordului prealabil al victimei, discuțiile între cele două părți;

f) să se asigure că se păstrează un registru confidențial despre desfășurarea anchetei.

Raportul de caz se realizează în termen de maximum 7 zile lucrătoare de la depunerea plângerii/sesizării. Prin raportul de caz persoana responsabilă/comisia propune conducătorului, dacă este cazul, măsuri de protecție a victimei cu respectarea prevederilor legale.

(4) Pasul 3 - Ancheta

Raportul de caz este înaintat, în funcție de măsurile dispuse: departamentului de resurse umane/conducerii instituției/expertului egalitate de șanse/consilierului de etică.

Persoana responsabilă/Comisia trebuie:

a) să intervieveze separat victima și persoana acuzată;

b) să intervieveze separat alte părți terțe relevante;

c) să întocmească un raport al anchetei, care să cuprindă sesizarea, investigațiile, constatările și măsurile dispuse;

d) în cazul în care faptele au avut loc, să propună modalități de soluționare a sesizării, luând în considerare care este soluția potrivită pentru victimă, prin consultare cu aceasta;

e) în cazul în care nu poate determina dacă faptele au avut loc sau nu, să facă recomandări pentru a se asigura că nu este afectat climatul de muncă, respectiv: informare, conștientizare, grupuri de suport;

f) să țină o evidență a tuturor acțiunilor întreprinse;

g) să asigure păstrarea confidențialității tuturor înregistrărilor referitoare la cazul investigat;

h) să se asigure că procesul de soluționare a plângerii/sesizării se realizează cel mai târziu în termen de 45 de zile lucrătoare de la data la care a fost făcută plângerea/sesizarea.

SECȚIUNEA 3: 7.3. Soluționarea plângerii/sesizării

SECȚIUNEA 4: 7.4. Plângerea/Sesizarea externă

CAPITOLUL 8: Sancțiuni

CAPITOLUL 9: Monitorizare și evaluare

CODUL FISCAL - MODIFICĂRI (LEGEA NR. 282/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 688 din 10 septembrie 2015; cu modif. și compl. ult.)	Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 950 din 20 octombrie 2023)	- <i>modifică: art. 101.</i>

În M. Of. nr. 950 din 20 octombrie 2023 s-a publicat **Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal.**

Redăm, în cele ce urmează, modificările aduse respectivului act normativ.

Art. 101

Vechea reglementare

„Art. 101: Reținerea impozitului din venitul din pensii

(1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat, potrivit prevederilor prezentului articol.

(2) Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 10% asupra venitului impozabil lunar din pensii.

(3) Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei.

(4) Impozitul reținut este impozit final al contribuabilului pentru veniturile din pensii.

(5) În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.

(6) Drepturile de pensie restante se defalcă pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și plății acestuia.

(7) Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile cuvenite fiecărui urmaș.

(8) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează asupra venitului impozabil lunar și se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit.

(9) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, sumelor reprezentând actualizarea acestora cu indicii de inflație, stabilite în baza hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului impozabil, impozitul reținut fiind impozit final. Venitul impozabil din pensii se stabilește prin deducerea din suma totală a contribuției individuale de asigurări sociale de sănătate, datorată, după caz, potrivit legii în vigoare în perioada căreia îi sunt aferente și a sumei neimpozabile lunare, stabilită potrivit legislației în vigoare la data plății. Impozitul se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății veniturilor respective. Impozitul astfel reținut se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile.

(10) Impozitul pe veniturile din pensii se reține și se plătește la bugetul de stat.

(11) [textul din Art. 101, alin. (11) din titlul IV, capitolul VI a fost abrogat la 01-ian-2022 de Art. XXIV, punctul 3. din Ordonanța urgentă 130/2021]

(12) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul stabilit la alin. (11), pe venit datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, potrivit legii, în conformitate cu reglementările art. 123¹.

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 101 se modifică** și va avea următorul conținut:

„Art. 101: Calculul impozitului pe venitul din pensii și termenul de plată

(1) *Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul, potrivit prevederilor prezentului articol, la data efectuării plății pensiei, de a-l reține și de a-l plăti la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei. Impozitul reținut este impozit final.*

(2) *Impozitul lunar se determină de fiecare plătitor de venit din pensii, astfel:*

a) pentru venitul lunar din pensii determinat ca urmare a aplicării principiului contributivității, indiferent de nivelul acestuia, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică o cotă de impunere de 10%;

b) pentru venitul lunar din pensii care are atât componentă contributivă, cât și componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, pentru partea contributivă se aplică dispozițiile lit. a), respectiv o cotă de impunere de 10%, iar pentru partea necontributivă se aplică progresiv următoarele cote de impunere:

(i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta;

(ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta;

(iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

c) pentru venitul lunar din pensii care are doar componentă necontributivă, din care se deduce plafonul de venit neimpozabil lunar de 2.000 de lei, se aplică progresiv următoarele cote de impunere:

(i) 10%, pentru partea mai mică decât nivelul câștigului salarial mediu net sau egală cu acesta;

(ii) 15%, pentru partea cuprinsă între nivelul câștigului salarial mediu net și nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat sau egală cu acesta;

(iii) 20%, pentru partea ce depășește nivelul câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Determinarea câștigului salarial mediu net prevăzut în prezentul articol se stabilește prin deducerea din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat a contribuțiilor sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2) lit. a) și b) și a impozitului pe venit.

(4) În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.

(5) Drepturile de pensie restante se defalcă pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și plății acestuia, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății.

(6) Veniturile din pensiile de urmaș vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile cuvenite fiecărui urmaș, conform prevederilor alin. (2).

(7) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii stabilite pentru perioade anterioare, conform legii, impozitul se calculează asupra venitului impozabil lunar, prin aplicarea prevederilor alin. (2), se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății, și se plătește până la data de 25 a lunii următoare celei în care s-au plătit. Diferențele de venituri din pensii, primite de la același plătitor și stabilite pentru perioadele anterioare, se impozitează separat față de drepturile de pensie ale lunii curente.

(8) În cazul veniturilor din pensii și/sau al diferențelor de venituri din pensii, precum și al sumelor reprezentând actualizarea acestora cu indicii de inflație, stabilite în baza

hotărârilor judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârilor judecătorești definitive și executorii, impozitul se calculează separat față de impozitul aferent drepturilor lunii curente, prin aplicarea prevederilor alin. (2), impozitul reținut fiind impozit final. Impozitul se reține la data efectuării plății, în conformitate cu reglementările legale în vigoare la data plății veniturilor respective. Impozitul astfel reținut se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care s-au plătit veniturile.

(9) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 3,5% din impozitul pe venit datorat pentru susținerea entităților nonprofit care se înființează și funcționează în condițiile legii și a unităților de cult, precum și pentru acordarea de burse private, potrivit legii, în conformitate cu reglementările art. 123¹.”

Totodată, pe lângă Codul fiscal, **Legea nr. 282/2023 modifică și completează** următoarele acte normative:

- Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor;
- Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice;
- Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi;
- Legea nr. 216/2015 privind acordarea pensiei de serviciu membrilor Corpului diplomatic și consular al României;
- Legea nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România;
- Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar;
- Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat.

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.

ACCES CU PRIORITATE PENTRU FEMEI GRAVIDE, PRECUM ȘI PENTRU PERSOANE ÎNSOȚITE DE COPII CU VÂRSTA DE PÂNĂ LA 5 ANI (LEGEA NR. 280/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 280/2023 privind accesul cu prioritate pentru femei gravide, precum și pentru persoane însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani (M. Of. nr. 944 din 19 octombrie 2023)	<i>Se adoptă Legea nr. 280/2023 privind accesul cu prioritate pentru femei gravide, precum și pentru persoane însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani.</i>

În M. Of. nr. 944 din data de 19 octombrie 2023 s-a publicat **Legea nr. 280/2023 privind accesul cu prioritate pentru femei gravide, precum și pentru persoane însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani.**

Redăm, în cele ce urmează, conținutul acestei Legi.

Art. 1

Femeile gravide, precum și persoanele însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani au prioritate la casieriile/ghișeele/casele de marcat din cadrul entităților publice și private, precum și la serviciile oferite de acestea, cu excepția cazurilor în care acestea dețin casierii/ghișee/case de marcat speciale pentru categoriile de persoane enunțate.

Art. 2

Se acordă prioritate la casieriile/ghișeele/casele de marcat ale instituțiilor publice, precum și la serviciile oferite de acestea femeilor gravide, precum și persoanelor însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani, cu excepția cazurilor în care în instituțiile publice există casierii/ghișee/case de marcat speciale pentru aceste categorii de persoane.

Art. 3

Entitățile publice și private au obligația de a amplasa la vedere, lângă casele de marcat/casierii/ghișee sau acolo unde se prestează serviciul oferit de acestea, afișe

care să prevadă acordarea de prioritate femeilor gravide, precum și persoanelor însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani, cu excepția cazurilor în care există casierii/ghișee/case de marcat speciale pentru aceste categorii de persoane.

Art. 4

În spațiile de parcare aparținând entităților publice și private, precum și în spațiile de parcare organizate de către acestea, dacă numărul locurilor de parcare este mai mare de 10, vor fi amenajate, rezervate și/sau semnalizate minimum 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de 2 locuri, pentru parcare mijloacelor de transport folosite de către femeile gravide, precum și de către persoanele însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani. Dacă numărul locurilor de parcare este mai mic de 10, dispozițiile prezentului articol nu se aplică.

Art. 5

Orice persoană care este martoră directă a încălcării prevederilor prezentei legi poate sesiza organele abilitate, prevăzute la art. 6 alin. (3).

Art. 6

(1) Următoarele fapte constituie contravenții și se sancționează după cum urmează:

- a) nerespectarea prevederilor art. 1-3, cu amendă de la 200 de lei la 1.000 de lei;
- b) nerespectarea prevederilor art. 4, prin încălcarea obligațiilor de a amenaja, rezerva și/sau semnaliza locurile de parcare, cu amendă de la 2.000 de lei la 10.000 de lei;
- c) fapta persoanei care folosește, fără drept, locurile de parcare destinate a fi folosite de femeile gravide și/sau persoanele însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani, cu amendă de la 2.000 de lei la 10.000 de lei.

(2) Fapta prevăzută la alin. (1) lit. c) nu constituie contravenție dacă este săvârșită de către angajații Ministerului Afacerilor Interne, ai unităților medicale publice ori private, precum și de către angajații Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, aflați în exercitarea atribuțiilor ori obligațiilor de serviciu.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) se fac de către:

- a) personalul de control cu atribuții în acest sens din cadrul Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, pentru faptele contravenționale prevăzute la alin. (1) lit. a);
- b) ofițerii și agenții de poliție din cadrul Poliției Române, care au calitatea de polițist rutier, precum și polițiștii locali, pentru faptele contravenționale prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

(4) Sumele obținute din aplicarea amenzilor se fac venit la bugetul de stat.

Art. 7

În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 6 alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, entitățile publice și private pun în aplicare dispozițiile art. 4.

MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA UNOR REGLEMENTĂRI CONTABILE (OMF NR. 2649/2023)

De Redacția Pro Lege

Actele modificate	Actul modificator	Sumar
1. Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate (M. Of. nr. 963 din 30 decembrie 2014; cu modif. și compl. ult.)	Ordinul ministrului finanțelor (OMF) nr. 2649/2023 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile (M. Of. nr. 903 din 6 octombrie 2023)	<i>Modifică și completează aceste acte normative.</i>
2. Reglementările contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (M. Of. nr. 1020 și 1020 bis din 19 decembrie 2016; cu modif. și compl. ult.)		
3. Reglementările contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial (M. Of. nr. 984 din 12 decembrie 2017; cu modif. și compl. ult.)		

În M. Of. nr. 903 din data de 6 octombrie 2023 s-a publicat **Ordinul ministrului finanțelor (OMF) nr. 2649/2023 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile.**

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante modificări și completări aduse respectivelor acte normative.

Reglementările contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate

Pct. 354 alin. (2)

Vechea reglementare

„(2) În această categorie se cuprind: angajamente (giruri, garanții, cauțiuni) acordate sau primite în relațiile cu terții; imobilizări corporale luate cu chirie; valori materiale primite spre prelucrare sau reparare, în păstrare sau custodie; debitori scoși din activ, urmăriți în continuare; stocuri de natura obiectelor de inventar date în folosință; redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate; efecte scontate neajunse la scadență; bunuri proprietate publică primite în administrare, concesiune sau cu chirie de către regii autonome, societăți/companii naționale, societăți; bunuri din domeniul privat al statului, care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere ca active; dobânzi aferente contractelor de leasing financiar, neajunse la scadență; certificate de emisii de gaze cu efect de seră primite, care nu au stabilită o valoare și, prin urmare, nu pot fi recunoscute în conturi bilanțiere, precum și alte valori.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **pct. 354 alin. (2) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(2) În această categorie se cuprind: angajamente (giruri, garanții, cauțiuni) acordate sau primite în relațiile cu terții; imobilizări corporale luate cu chirie; valori materiale primite spre prelucrare sau reparare, în păstrare sau custodie; debitori scoși din activ, urmăriți în continuare; stocuri de natura obiectelor de inventar date în folosință; redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate; efecte scontate neajunse la scadență; bunuri proprietate publică primite în administrare, concesiune sau cu chirie de către entități; bunuri din domeniul privat al statului, care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere ca active; dobânzi aferente contractelor de leasing financiar, neajunse la scadență; certificate de emisii de gaze cu efect de seră primite, care nu au stabilită o valoare și, prin urmare, nu pot fi recunoscute în conturi bilanțiere, precum și alte valori.”

Funcțiunea contului 149

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **funcțiunea contului 149 se modifică** și va avea următorul conținut:

„Cu ajutorul acestui cont se ține evidența pierderilor legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii,

inclusiv a pierderilor rezultate din reorganizări și care sunt determinate de anularea titlurilor deținute.

Contul 149 «Pierderi legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii» este un cont de activ.

În debitul contului 149 «Pierderi legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii» se înregistrează:

– diferența dintre valoarea de răscumpărare a instrumentelor de capitaluri proprii anulate și prețul lor de vânzare (109);

– diferența dintre valoarea de răscumpărare a instrumentelor de capitaluri proprii anulate și valoarea lor nominală (109);

– valoarea instrumentelor de capitaluri proprii cedate cu titlu gratuit (109);

– valoarea acțiunilor deținute de societatea absorbită la societatea absorbantă, preluate de societatea absorbantă ca urmare a fuziunii prin absorbție și anulate de aceasta (109);

– cheltuieli legate de emiterea instrumentelor de capitaluri proprii, atunci când nu sunt îndeplinite condițiile pentru recunoașterea lor ca imobilizări necorporale (512, 531, 462);

– pierderea rezultată din fuziune, corespunzătoare activului net negativ al societății absorbite, preluat, conform legii, de societatea absorbantă (456);

– alte cheltuieli legate de răscumpărarea instrumentelor de capitaluri proprii (512, 531, 462).

În creditul contului 149 «Pierderi legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii» se înregistrează:

– pierderile legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii, acoperite din rezerve sau rezultatul reportat (106, 117);

– pierderile legate de emiterea instrumentelor de capitaluri proprii, acoperite, potrivit legii, din câștigurile legate de vânzarea acestora (141).

Soldul contului reprezintă pierderile legate de emiterea, răscumpărarea, vânzarea, cedarea cu titlu gratuit sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii.”

Funcțiunea conturilor 616, 617 și 618

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, la cap. 16 „Funcțiunea conturilor” se introduce funcțiunea următoarelor conturi:

„Contul 616 «Cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența cheltuielilor aferente drepturilor de proprietate intelectuală care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere ca activ.

În debitul contului 616 «Cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală» se înregistrează:

– sumele reprezentând cheltuielile aferente drepturilor de proprietate intelectuală (401, 408).

Contul 617 «Cheltuieli de management»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența cheltuielilor de management.

În debitul contului 617 «Cheltuieli de management» se înregistrează:

– sumele reprezentând cheltuielile de management (401, 408).

Contul 618 «Cheltuieli de consultanță»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența cheltuielilor de consultanță, aferente perioadei curente.

În debitul contului 618 «Cheltuieli de consultanță» se înregistrează:

– sumele reprezentând cheltuielile de consultanță (401, 408).”

Reglementările contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară

Funcțiunea conturilor 616, 617 și 618

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, la cap. 11 „Funcțiunea conturilor” se introduce funcțiunea următoarelor conturi:

„Contul 616

Cu ajutorul contului 616 «Cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală» se ține evidența cheltuielilor aferente drepturilor de proprietate intelectuală care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere ca activ.

Contul 617

Cu ajutorul contului 617 «Cheltuieli de management» se ține evidența cheltuielilor de management.

Contul 618

Cu ajutorul contului 618 «Cheltuieli de consultanță» se ține evidența cheltuielilor de consultanță.”

Funcțiunea contului 691

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, la cap. 11 „Funcțiunea conturilor”, funcțiunea contului 691 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Contul 691

Cu ajutorul contului 691 «Cheltuieli cu impozitul pe profit curent» se ține evidența cheltuielilor cu impozitul pe profit curent, determinat în conformitate cu legislația fiscală.

În cazul grupului fiscal în domeniul impozitului pe profit, definit potrivit Codului fiscal, persoana juridică responsabilă înregistrează în debitul contului 691 „«Cheltuieli cu impozitul pe profit curent» cheltuiala totală cu impozitul pe profit datorat de grupul fiscal.”

Reglementările contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial

Pct. 46 alin. (7) și (8)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, la pct. 46, după alin. (6) se introduc două noi alineate, alin. (7) și (8), cu următorul cuprins:

„(7) În înțelesul alin. (6), un activ este în mod normal pregătit pentru utilizarea sa prestabilită atunci când construcția fizică a activului este terminată, chiar dacă unele lucrări administrative de rutină pot continua încă. Dacă mai sunt de realizat doar modificări minore, cum ar fi decorarea interioară a unei clădiri conform specificațiilor cumpărătorului sau utilizatorului, atunci se consideră că a fost încheiată cea mai mare parte a activităților.

(8) Entitățile care au inclus în valoarea activelor cu ciclu lung de fabricație costuri ale îndatorării prezintă informații corespunzătoare în notele explicative la situațiile financiare.”

Pct. 46¹ și 46²

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **după pct. 46 se introduc** două noi puncte, **pct. 46¹ și 46²**, cu următorul cuprins:

„46¹. _

(1) În înțelesul prezentelor reglementări, data începerii capitalizării costurilor îndatorării, ca parte a costului unui activ cu ciclu lung de producție, este data la care entitatea îndeplinește pentru prima dată toate condițiile de mai jos:

a) suportă cheltuielile pentru activul respectiv;

b) suportă costurile îndatorării; și

c) întreprinde activitățile necesare pentru pregătirea activului în vederea utilizării sale prestabilite.

(2) În înțelesul prezentelor reglementări, o entitate suportă cheltuieli pentru un activ cu ciclu lung de fabricație doar atunci când acele cheltuieli au generat plăți în numerar, transferuri de alte active sau asumarea unor datorii purtătoare de dobândă.

(3) Activitățile necesare pregătirii activului pentru utilizarea sa prestabilită nu cuprind numai construirea fizică a activului. Ele includ lucrările tehnice și administrative anterioare începerii construcției fizice, cum ar fi activitățile asociate cu obținerea avizelor anterioare începerii construcției fizice. Totuși, asemenea activități exclud deținerea unui activ atunci când nu are loc nicio activitate care să modifice starea activului. De exemplu, costurile îndatorării suportate în cursul amenajării terenului sunt capitalizate în perioada în care se desfășoară activitățile legate de amenajare. În schimb, costurile îndatorării suportate în perioada în care un teren dobândit în scopul construirii de clădiri este deținut fără a fi supus unor activități asociate de amenajare nu sunt acceptate pentru capitalizare.

46². _

(1) O entitate trebuie să întrerupă capitalizarea costurilor îndatorării pe parcursul perioadelor prelungite în care aceasta nu lucrează efectiv la realizarea activului cu ciclu lung de fabricație.

(2) O entitate poate suporta costuri ale îndatorării în timpul unei perioade prelungite în care ea întrerupe activitățile necesare pregătirii unui activ pentru utilizarea sa prestabilită. Capitalizarea costurilor îndatorării nu se întrerupe pe parcursul perioadei în care

entitatea execută lucrări tehnice și administrative semnificative sau atunci când o amânare temporară este o parte necesară a procesului de pregătire a unui activ pentru utilizarea sa prestabilită.”

Funcțiunea conturilor 616, 617 și 618

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **la cap. 10 „Funcțiunea conturilor” se introduce funcțiunea următoarelor conturi:**

„Contul 616 «Cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența cheltuielilor aferente drepturilor de proprietate intelectuală care nu îndeplinesc condițiile de recunoaștere ca activ.

În debitul contului 616 «Cheltuieli aferente drepturilor de proprietate intelectuală» se înregistrează:

– sumele reprezentând cheltuielile aferente drepturilor de proprietate intelectuală (401, 408).

Contul 617 «Cheltuieli de management»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența cheltuielilor de management.

În debitul contului 617 «Cheltuieli de management» se înregistrează:

– sumele reprezentând cheltuielile de management (401, 408).

Contul 618 «Cheltuieli de consultanță»

Cu ajutorul acestui cont se ține evidența cheltuielilor de consultanță, aferente perioadei curente.

În debitul contului 618 «Cheltuieli de consultanță» se înregistrează:

– sumele reprezentând cheltuielile de consultanță (401, 408).”

APROBAREA O.U.G. NR. 14/2022 PENTRU MODIFICAREA LEGII NR. 146/2021 PRIVIND MONITORIZAREA ELECTRONICĂ ÎN CADRUL UNOR PROCEDURI JUDICIARE ȘI EXECUȚIONAL PENALE (LEGEA NR. 261/2023)

De Redacția Pro Lege

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 261/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2022 pentru modificarea Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale (M. Of. nr. 881 din 29 septembrie 2023)	<i>Se aprobă O.U.G. nr. 14/2022 pentru modificarea Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale.</i>

În M. Of. nr. 881 din data de 29 septembrie 2023 s-a publicat **Legea nr. 261/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2022 pentru modificarea Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale.**

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante dispoziții din conținutul acestei Legi.

Articol unic

Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 14 din 23 februarie 2022 pentru modificarea Legii nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 24 februarie 2022.

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA POLIȚIEI MILITARE (LEGEA NR. 273/2023)

De *Redacția Pro Lege*

Actul publicat în Monitorul Oficial	Sumar
Legea nr. 273/2023 privind organizarea și funcționarea poliției militare (M. Of. nr. 938 din 17 octombrie 2023)	<i>Se stabilește organizarea și funcționarea poliției militare.</i>

În M. Of. nr. 938 din data de 17 octombrie 2023 s-a publicat **Legea nr. 273/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.**

Redăm, în cele ce urmează, conținutul acestei Legi.

Structură

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

CAPITOLUL II: Organizare și funcționare

CAPITOLUL III: Atribuțiile poliției militare

CAPITOLUL IV: Organizarea și funcționarea organelor de cercetare penală speciale

CAPITOLUL V: Personalul poliției militare

CAPITOLUL VI: Drepturi și obligații

CAPITOLUL VII: Asigurarea logistică și financiară a poliției militare

CAPITOLUL VIII: Dispoziții finale

Art. 1

(1) Poliția militară este componenta specializată a Ministerului Apărării Naționale destinată să îndeplinească atribuțiile prevăzute de Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Ofițeri din Ministerul Apărării Naționale pot fi desemnați, cu avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, să îndeplinească atribuții de cercetare penală, ca organe de cercetare penală

speciale, în cazul infracțiunilor săvârșite de personalul militar al Ministerului Apărării Naționale.

Art. 2

(1) Asigurarea protecției personalului armatei, a securității obiectivelor militare și a zonelor militare restricționate, conform prevederilor cuprinse la art. 1 alin. (1), nu sunt aplicabile factorilor umani și materiali din responsabilitatea Ministerului Apărării Naționale, ale căror protecție și pază se asigură de către efective și mijloace ale Direcției generale de informații a apărării, potrivit prevederilor art. 15 alin. (9) din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Pentru situațiile în care asigurarea protecției personalului armatei, a securității obiectivelor militare și a zonelor militare restricționate se realizează prin acțiuni comune, care implică atât efective și mijloace ale poliției militare, cât și ale Direcției generale de informații a apărării, potrivit art. 15 alin. (9) din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, controlul operațional este exercitat de către Direcția generală de informații a apărării, prin structura specializată proprie.

Art. 3

În îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor ce revin poliției militare, Ministerul Apărării Naționale cooperează cu instituții și structuri din sistemul național de apărare și colaborează cu organizații, instituții, autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și cu structuri militare din alte state.

(...)

Art. 12

(1) Pe timpul participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, în baza angajamentelor internaționale asumate de România și a mandatului național, structurile de poliție militară pot executa, în aria de responsabilitate, activități de instruire și misiuni de întărire – consiliere, asistență, formare, control – a forțelor de poliție militară locale.

(2) Pe timpul participării la misiuni și operații în afara teritoriului statului român, în baza angajamentelor internaționale asumate de România și a mandatului național, structurile de poliție militară execută, ca element de sprijin al forțelor de poliție militară locale, misiuni în cadrul acțiunilor de prevenire a conflictelor și gestionării situațiilor de criză.

Art. 13

Pe timpul stării de urgență, poliția militară continuă să îndeplinească misiunile și să exercite atribuțiile specifice de pe timp de pace, iar numai la solicitare îndeplinește misiuni în sprijinul structurilor Ministerului Afacerilor Interne, conform legislației în vigoare.

Art. 14

(1) Personalul poliției militare este obligat să intervină, inclusiv în afara orelor de program, atunci când situația o impune din cauza caracterului urgent și a gravității faptei descoperite în momentul săvârșirii sau imediat după săvârșirea acesteia de către personalul Ministerului Apărării Naționale, precum și pentru conservarea probelor, ridicarea corpurilor delictive, a celorlalte mijloace materiale de probă și predarea imediată a acestora autorităților competente.

(2) Structura, metodologiile și procedurile pentru îndeplinirea atribuțiilor poliției militare în domeniile prevăzute prin prezenta lege se stabilesc prin ordine comune ale procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiției, ministrului justiției, ministrului afacerilor interne, ministrului apărării naționale, după caz.

Art. 15

(1) În statul de organizare al Direcției poliție militară se prevăd funcții distincte pentru ofițeri desemnați în condițiile art. 1 alin. (2).

(2) Calitatea de organ de cercetare penală special a ofițerului desemnat în condițiile legii este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

(3) Organele de cercetare penală specială își desfășoară activitatea specifică în cadrul parchetelor militare, la solicitarea conducerii Secției Parchetelor Militare și cu acordul conducerii structurii de poliție militară.

(...)

Art. 18

(1) Personalul poliției militare se compune din personal militar.

(2) Personalul militar al poliției militare este format din cadre militare și soldați și gradați profesioniști.

(3) Cadrelor militare din poliția militară li se aplică dispozițiile Legii nr. 80/1995, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Soldaților și gradaților profesioniști li se aplică dispozițiile Legii nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 19

(1) Numărul posturilor de ofițeri, maiștri militari, subofițeri, soldați și gradați profesioniști, în timp de pace și la mobilizare sau concentrare, se stabilește prin ordin al ministrului apărării naționale, în limita efectivelor aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(2) Mutarea, transferarea sau detașarea personalului poliției militare se poate face în cazurile și în condițiile prevăzute prin lege.

HOTĂRÂREA CEDO DIN 6 DECEMBRIE 2022 ÎN CAUZA S. ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI (CEREREA NR. 27.122/14)

De Redacția Pro Lege

Hotărârea CEDO din 6 decembrie 2022 în Cauza S. împotriva României (Cererea nr. 27.122/14)

În M. Of. nr. 898 din 5 octombrie 2023 s-a publicat **Hotărârea CEDO din 6 decembrie 2022 în Cauza S. împotriva României (Cererea nr. 27.122/14)**.

Vă prezentăm, în continuare, dispozițiile respectivei hotărâri.

1. Reclamantul a fost găsit vinovat de pescuit ilegal în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. El susține că această condamnare este contrară normelor politicii comune în domeniul pescuitului și, prin urmare, constituie o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție și a art. 1 din Protocolul nr. 1.

(...)

5. La momentul faptelor, reclamantul era atât comandantul, cât și proprietarul unei nave de pescuit sub pavilion bulgăresc. Nava era înregistrată în Bulgaria și era folosită pentru practicarea pescuitului în „apele comunitare” din Marea Neagră. Echipajul era format din el însuși și alți nouă resortisanți bulgari.

6. La 13 aprilie 2011, în timp ce se afla în apele teritoriale românești, la o distanță de 20 de mile marine, în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră, nava în cauză a fost abordată în vederea efectuării unui control de către o navă de patrulare maritimă a Poliției de Frontieră Române. Cu ocazia controlului, polițiștii de frontieră au găsit la bordul navei aproximativ 20 de bucăți pește din specia calcan și o plasă de pescuit cu dimensiunea ochiurilor sub dimensiunile (minime) prevăzute de legislația românească privind pescuitul calcanului. La solicitarea polițiștilor de frontieră, reclamantul a ridicat din apă mai multe plase de pescuit aflate în apropierea navei sale.

7. Nava a fost condusă în portul Mangalia, unde nava a fost reținută și calcanii au fost confiscați.

(...)

10. Reclamantul s-a apărat prezentând autorităților române licența și autorizația de pescuit emise de către autoritățile bulgare. Acesta a susținut că documentele respective îi permiteau să pescuiască în zona economică exclusivă a României

din Marea Neagră o anumită cantitate de calcan, care făcea parte din cota de captură pentru calcan alocată Bulgariei în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului a Uniunii Europene („UE”).

(...)

16. Printr-un rechizitoriu din 5 septembrie 2011, parchetul l-a trimis pe reclamant în judecată în fața Judecătoriei Mangalia pentru încălcarea art. 64 lit. a), i) și k) și a art. 65 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura, și anume pescuitul fără deținerea unei licențe, pescuitul cu unelte având ochiul de plasă sub dimensiunile minime legale, folosirea la pescuit de către persoanele neautorizate a unor unelte de pescuit comerciale și pescuitul cu unelte și scule interzise.

(...)

20. Prin decizia din 21 decembrie 2011, Curtea de Apel Constanța a admis recursul declarat de parchet. Aceasta a considerat că, în absența unui acord bilateral între România și Bulgaria privind condițiile de acces al navelor acestora în apele comunitare, instanța de fond ar fi trebuit să își justifice decizia de a aplica art. 17 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002 și nu legislația națională și Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării.

21. Prin urmare, aceasta a trimis cauza spre rejudecare Judecătoriei Mangalia pentru ca aceasta să pronunțe o decizie motivată cu privire la regimul juridic aplicabil activităților de pescuit în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră.

22. La o dată neprecizată, autoritățile bulgare au sesizat Comisia Europeană („Comisia”) cu privire la incidentul în care a fost implicat reclamantul. Comisia a solicitat explicații autorităților române.

23. La 21 decembrie 2011, Direcția Generală Afaceri Maritime și Pescuit a Comisiei Europene (DG MARE) a adresat autorităților române o scrisoare în care le informa că, la soluționarea cauzei, au comis grave erori de interpretare și aplicare a normelor politicii comune în domeniul pescuitului, în special a Regulamentului (CE) nr. 2.371/2002 și a Regulamentului (UE) nr. 1.256/2010.

24. Aceasta a considerat în special că sechestrarea navei reclamantului, pe motiv că acesta nu deținea o licență de pescuit emisă de autoritățile române, era contrară acestor norme.

(...)

28. La 10 mai 2012, având în vedere poziția Comisiei, parchetul a solicitat Judecătoriei Mangalia să adreseze Curții de Justiție a Uniunii Europene („CJUE”) o întrebare preliminară privind interpretarea și aplicarea normelor politicii comune în domeniul pescuitului. Acesta dorea să i se solicite CJUE să precizeze dacă aceste norme împiedicau autoritățile române să adopte ele însele norme de reglementare a pescuitului în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră. Reclamantul s-a alăturat acestei cereri.

29. La 11 octombrie 2012, judecătoria a respins cererea. Aceasta a considerat că întrebările priveau fondul litigiului, și nu dreptul Uniunii, neexistând, în opinia sa, îndoieli cu privire la interpretarea sau aplicarea acestuia în speță.

30. Printr-o sentință penală din 12 februarie 2013, judecătoria a hotărât că regimul juridic aplicabil activităților de pescuit în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră era cel al politicii comune a UE în domeniul pescuitului.

31. Aceasta a constatat că art. 17 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 2371/2002 reglementa expres principiul accesului liber la zonele de pescuit ale statelor membre pentru orice navă comunitară care deține o licență de pescuit.

32. A subliniat că accesul la zonele de pescuit ale statelor membre aflate în afara zonei de 12 mile marine de la baza țărmlului lor este permis navelor înregistrate în registrul comunitar al flotei de pescuit și care dețin o licență de pescuit eliberată de statul membru de pavilion.

33. Aceasta a subliniat că, în speță, nava reclamantului era o navă de pescuit comunitară, reclamantul deținea o licență de pescuit valabilă, emisă de autoritățile bulgare, iar nava acestuia fusese controlată în apele comunitare, la o distanță mai mare de 12 mile marine de la baza țărmlului românesc.

(...)

II. Elementele relevante din dreptul Uniunii Europene

A. Principiile efectului direct și supremației dreptului Uniunii

59. În *Cauza Costa împotriva E.N.E.L.* (hotărârea din 15 iulie 1964, 6/64, Culegere de jurisprudență 1141), Curtea de Justiție a Comunităților Europene (CJCE) a declarat următoarele:

„[S]pre deosebire de tratatele internaționale obișnuite, Tratatul CEE a instituit o ordine juridică proprie, integrată în sistemul juridic al statelor membre în momentul intrării în vigoare a tratatului și care este obligatorie pentru instanțele acestora”.

60. În *Cauza Van Gend și Loos* (hotărârea din 5 februarie 1963, 26/62, Culegere 3), aceasta a precizat următoarele:

„[I]ndependent de legislațiile statelor membre, dreptul comunitar nu numai că impune obligații indivizilor, dar are și scopul de a le oferi drepturi, care devin o parte a patrimoniului lor juridic”.

61. Cu privire la principiile efectului direct și supremației dreptului UE, a se vedea, de asemenea, *Amministrazione delle Finanze dello Stato împotriva Simmenthal SpA* (Simmenthal II), C-106/77, 9 martie 1978, EU:C:1978:49; *Internationale Handelsgesellschaft*, C-11/70, 17 decembrie 1970, EU:C:1970:114 și *Euro Box Promotion*, C-357/19, 21 decembrie 2021, EU:C:2021:1034).

D. Normele politicii comune în domeniul pescuitului

67. Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002 al Consiliului din 20 decembrie 2002 privind conservarea și exploatarea durabilă a resurselor piscicole în conformitate

cu politica comună în domeniul pescuitului, în vigoare la momentul faptelor imputate reclamantului, cuprinde următoarele dispoziții:

Art. 1

„(2) Politica comună în domeniul pescuitului prevede măsuri coerente privind:

- (a) conservarea, gestionarea și exploatarea resurselor acvatice vii;
- (b) limitarea impactului pescuitului asupra mediului;
- (c) condițiile de acces la ape și resurse [...]”

Art. 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

(a) „ape comunitare” înseamnă apele aflate sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre, cu excepția apelor adiacente teritoriilor prevăzute în anexa II la tratat;

(b) „resurse acvatice vii” înseamnă specii acvatice marine disponibile și accesibile”;

(d) „navă comunitară de pescuit” înseamnă o navă de pescuit aflată sub pavilionul unui stat membru și înregistrată în Comunitate”.

Art. 8

Măsurile de urgență adoptate de către statul membru

„(1) În cazul în care există dovezi ale unei amenințări grave și neprevăzute pentru conservarea resurselor acvatice vii sau a ecosistemului marin, ce apar ca urmare a activităților de pescuit în apele aflate sub suveranitatea sau jurisdicția unui stat membru și dacă orice întârziere ar produce pagube greu de remediat, respectivul stat membru poate adopta măsuri de urgență cu o durată maximă de trei luni.

(2) Statele membre care doresc să adopte măsuri de urgență notifică în prealabil Comisia, celelalte state membre și consiliile consultative regionale în cauză în legătură cu intenția lor, prezentând un proiect al măsurilor ce urmează să fie adoptate, împreună cu un memoriu explicativ”.

Art. 17

„(1) Navele comunitare de pescuit au acces în mod egal la ape și resurse în toate apele comunitare, altele decât cele prevăzute în art. 2, cu respectarea măsurilor adoptate conform capitolului II.

(2) În apele situate în zona de 12 mii marine de la baza țărmlului aflate sub suveranitatea și jurisdicția lor, statele membre sunt autorizate, de la 1 ianuarie 2003 până la 31 decembrie 2012, să limiteze pescuitul pentru navele de pescuit ce operează în mod tradițional în apele respective și provin din porturile de pe țărmurile adiacente, fără a aduce atingere regimurilor aplicabile navelor comunitare de pescuit aflate sub pavilionul altui stat membru, în baza relațiilor de vecinătate existente între statele membre și modalităților prevăzute în anexa I ce stabilește, pentru fiecare stat membru, zonele geografice din interiorul zonelor de coastă ale altor state membre unde se desfășoară activități de pescuit, precum și speciile vizate”.

68. Regulamentul (CE) nr. 1.281/2005 al Comisiei din 3 august 2005 privind gestionarea licențelor de pescuit și informațiile minimale pe care acestea trebuie să le conțină, în vigoare la momentul faptelor, prevedea următoarele:

Art. 3

Exploatarea resurselor acvatice

„O navă de pescuit comunitară poate fi utilizată pentru exploatarea comercială a resurselor acvatice vii numai în cazul în care deține la bord o licență de pescuit valabilă”.

Art. 4

Obligațiile statelor membre

„Statul membru de pavilion emite, gestionează și retrage licența de pescuit în conformitate cu prezentul regulament”.

69. Regulamentul (UE) nr. 1.256/2010 al Consiliului din 17 decembrie 2010 stabilea, pentru 2011, posibilitățile de pescuit pentru anumite resurse halieutice aplicabile în Marea Neagră. În cadrul capturii totale admisibile (TAC), România și Bulgaria puteau pescui fiecare 43,2 tone de calcan.

70. Regulamentul (UE) nr. 227/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 martie 2013 stabilește o dimensiune minimă a ochiurilor de plasă pentru pescuitul de calcan în Marea Neagră.

Motivarea Curții

a) Principiile generale

80. Curtea reamintește că, în hotărârea din Cauza Moreira Ferreira împotriva Portugaliei (nr. 2) (MC), nr. 19.867/12, pct. 83, 11 iulie 2017, în care a examinat din perspectiva aspectului penal al art. 6 din Convenție un capăt de cerere întemeiat pe o pretinsă lipsă de echitate a motivării instanțelor naționale, a rezumat principiile generale după cum urmează:

„a) Curtea nu are obligația de a examina erorile de fapt sau de drept comise eventual de o instanță internă, cu excepția cazului în care și în măsura în care este posibil ca acestea să fi adus atingere drepturilor și libertăților protejate de Convenție, de exemplu, dacă acestea pot fi considerate în mod excepțional drept o «inechitate» incompatibilă cu art. 6 din Convenție.

b) Art. 6 § 1 din Convenție nu reglementează totuși admisibilitatea probelor sau aprecierea lor, materie care ține în primul rând de dreptul intern și instanțele naționale. În principiu, chestiuni precum importanța acordată de instanțele naționale diverselor mijloace de probă, concluzii sau aprecieri pe care le-au examinat nu intră în sfera controlului exercitat de Curte. Aceasta nu are obligația să țină locul unei instanțe de gradul patru de jurisdicție și să conteste aprecierea instanțelor interne, în temeiul art. 6 § 1, decât în cazurile în care concluziile acestora pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile”.

(...)

87. Curtea observă în primul rând că prezenta cauză diferă în mod semnificativ de cauzele în care Curtea a examinat anterior obligația instanțelor naționale de motivare, în raport cu dreptul aplicabil, a deciziilor prin care acestea refuză să adreseze o întrebare preliminară (hotărârile *Ullens de Schooten și Rezabek și Sanofi Pasteur*, citate anterior). În fapt, în speță nu este vorba despre refuzul Curții de Apel Constanța de a sesiza CJUE cu o cerere de interpretare a dreptului Uniunii, care ar fi fost formulată în fața sa de către părți, ci despre a stabili dacă decizia definitivă din 2 octombrie 2013 a fost rezultatul unei vădite erori de drept.

88. Reclamantul consideră că a făcut obiectul unei condamnări arbitrare, întrucât aceasta este contrară normelor dreptului Uniunii. Guvernul contestă acest argument și susține că decizia din 2 octombrie 2013 era motivată în mod corespunzător.

89. Curtea constată că în centrul litigiului se afla problema aplicării normelor dreptului Uniunii în cazul activităților de pescuit desfășurate în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră.

90. Aceasta constată, de asemenea, că instanța de apel a procedat la propria interpretare a acestor norme (*supra*, pct. 41 și 42) și a aplicat în speță legislația națională privind pescuitul.

94. În speță, Curtea subliniază că nava reclamantului a fost abordată (în vederea efectuării unui control) atunci când se afla în apele teritoriale românești, la o distanță de 20 de mile marine, în zona economică exclusivă a României (*supra*, pct. 6). Rezultă că dispozițiile art. 17 din Regulamentul (CE) nr. 2.371/2002, care prevăd accesul în mod egal la ape și resurse în apele comunitare, erau aplicabile în cazul reclamantului. În ceea ce privește dispozițiile art. 8 din regulamentul sus-menționat, Curtea constată că autoritățile interne nu au folosit în niciun fel mecanismul prevăzut la acest articol pentru a limita accesul la aceste resurse.

95. Curtea observă, de asemenea, că Comisia a precizat clar autorităților române faptul că urmărirea penală îndreptată împotriva reclamantului era contrară dreptului UE, în special Regulamentului (CE) nr. 2.371/2002 și Regulamentului (UE) nr. 1.256/2010 (*supra*, pct. 23). Aceasta a precizat că legislația națională care impunea obținerea unei licențe de pescuit emise de statul român și prevedea o dimensiune minimă a ochiurilor de plasă (pentru pescuitul de calcan) în zona economică exclusivă a României din Marea Neagră era contrară normelor politicii comune în domeniul pescuitului (*supra*, pct. 24 și 25). Poziția Comisiei, care viza în mod specific cazul reclamantului, a fost comunicată autorităților române cu mult înainte de pronunțarea deciziei definitive de către curtea de apel (*supra*, pct. 23-26).

Hotărârea Curții:

1. declară cererea admisibilă;
2. hotărăște că a fost încălcat art. 6 § 1 din Convenție;

3. hotărăște că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție;

4. hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 6.500 EUR (șase mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru toate prejudiciile;

(ii) 4.574 EUR (patru mii cinci sute șaptezeci și patru de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit de către reclamant, pentru cheltuielile de judecată;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

5. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

**LEGEA NR. 303/2022 ȘI ALTE ACTE NORMATIVE
DIN DOMENIUL PENSIILOR DE SERVICIU - MODIFICĂRI
(LEGEA NR. 282/2023)**

De Redacția Pro Lege

Actele modificate	Actul modificator	Sumar
Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor (M. Of. nr. 1102 din 16 noiembrie 2022) și Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice (M. Of. nr. 1.197 din 14 decembrie 2004; cu modif. și compl. ult.)	Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (M. Of. nr. 950 din 20 octombrie 2023)	<i>- modifică: Legea nr. 303/2022 – art. 211 alin. (1), (3) și (4), art. 213 alin. (2); Legea nr. 567/2004 – art. 68⁵ alin. (1), (2) și (7), - introduce: Legea nr. 303/2022 – art. 211 alin. (4¹); Legea nr. 567/2004 – art. 97.</i>

În M. Of. nr. 950 din 20 octombrie 2023 s-a publicat **Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu**.

Redăm, în cele ce urmează, modificările și completările aduse respectivelor acte normative.

Legea nr. 303/2022**Art. 211 alin. (1), (3) și (4)****Vechea reglementare**

„Art. 211

(1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, indiferent de vârstă, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător de la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult se pot pensiona la cerere și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(...)

(3) De pensia de serviciu beneficiază, la împlinirea vârstei de 60 de ani, judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor cu o vechime între 20 și 25 de ani numai în aceste funcții, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul, pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală de 25 de ani în aceste funcții. Prevederile alin. (4) se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute de prezentul alineat.

(4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul stabilită prin raportare la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 211 alin. (1), (3) și (4) se modifică** și vor avea următorul conținut:

„Art. 211

(1) *Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată*

de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(...)

(3) De pensia de serviciu beneficiază, la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de sistemul public de pensii, judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) cu o vechime între 20 și 25 de ani numai în aceste funcții, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul pentru fiecare an care lipsește din vechimea integrală de 25 de ani în aceste funcții. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(4) Persoanele care au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcțiile enumerate la alin. (1) se pot pensiona la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de sistemul public de pensii și pot beneficia de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au o altă ocupație. În acest caz, pensia de serviciu este egală cu 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data eliberării din funcție, raportate la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. De această pensie de serviciu pot beneficia numai persoanele care au fost eliberate din funcție din motive neimputabile acestora. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net aferent venitului brut din ultima lună de activitate înainte de data eliberării din funcție, raportate la un judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și persoanelor prevăzute de prezentul alineat."

Art. 213 alin. (2)

Vechea reglementare

„(2) Pensile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează procentual ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Actualizarea se realizează prin aplicarea asupra pensiei a procentului de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Data actualizării și procentul de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare se comunică Casei Naționale de Pensii Publice sau casei de pensii teritoriale ori sectoriale competente de către ordonatorii principali de credite implicați.”

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 213 alin. (2) se modifică** și va avea următorul conținut:

„(2) Pensile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează, din oficiu, în fiecare an cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică.”

Art. 211 alin. (4¹)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **la art. 211, după alin. (4) se introduce un nou alineat, alin. (4¹)**, cu următorul cuprins:

„(4¹) În baza de calcul pentru stabilirea pensiei de serviciu nu se includ sumele primite cu titlu de prime, premii, decontări, restituiri de drepturi salariale aferente altei perioade decât cea avută în considerare la stabilirea dreptului de pensie, diurne sau oricare alte drepturi care nu au un caracter permanent.”

Mai mult decât atât, prin derogare de la prevederile art. 211 alin. (1) din Lege, pentru **judecătorul, procurorul, judecătorul de la Curtea Constituțională, magistratul-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională sau personalul de specialitate juridică aflat în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, la calculul vechimii de cel puțin 25 de ani se poate lua în considerare, eșalonat, în funcție de anul pensionării, și o perioadă maximă de 5 ani în care judecătorul, procurorul sau magistratul-asistent ori personalul de specialitate juridică a îndeplinit funcțiile de **judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, notar, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, după cum urmează:****

- a) în perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2031, poate fi valorificată o vechime de cel mult **5 ani** în aceste funcții;
- b) în perioada 1 ianuarie 2032-31 decembrie 2039, poate fi valorificată o vechime de cel mult **4 ani** în aceste funcții;
- c) în perioada 1 ianuarie 2040-31 decembrie 2047, poate fi valorificată o vechime de cel mult **3 ani** în aceste funcții;
- d) în perioada 1 ianuarie 2048-31 decembrie 2054, poate fi valorificată o vechime de cel mult **2 ani** în aceste funcții;
- e) în perioada 1 ianuarie 2055-31 decembrie 2061, poate fi valorificată o vechime de cel mult **un an** în aceste funcții.

Legea nr. 567/2004

Art. 68⁵ alin. (1), (2) și (7)

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **art. 68⁵ alin. (1), (2) și (7) se modifică** și vor avea următorul conținut:

„Art. 68⁵

(1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea prevăzut la art. 3 alin. (2), personalul de specialitate criminalistică și perso-

nalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică prevăzut la art. 3¹, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în specialitate, pot beneficia de pensie de serviciu la împlinirea vârstei standard de pensionare conform eşalonării prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare realizate, inclusiv sporurile cu caracter permanent, corespunzătoare ultimelor 48 de luni consecutive de activitate anterioare lunii în care se depune cererea de pensionare. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(2) De pensia de serviciu prevăzută la alin. (1) beneficiază, la împlinirea vârstei standard de pensionare conform eşalonării prevăzute în anexă, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, personalul de specialitate criminalistică și personalul care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor, cu o vechime în specialitate între 20 și 25 de ani, în acest caz cuantumul pensiei fiind micșorat cu 1% din baza de calcul prevăzută la alin. (1) pentru fiecare an care lipsește din vechimea în specialitate integrală.

(...)

(7) Persoanele care îndeplinesc condițiile de vârstă și de vechime prevăzute la alin. (1) numai în funcția de personal auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și parchetelor de pe lângă acestea, de personal de specialitate criminalistică și de personal care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică, precum și în cea de tehnician criminalist din cadrul parchetelor beneficiază de pensie de serviciu, chiar dacă la data pensionării au avut sau au o altă ocupație. În acest caz, cuantumul pensiei de serviciu este de 80% din baza de calcul reprezentată de media salariilor de bază brute lunare, inclusiv sporurile cu caracter permanent din ultimele 48 de luni consecutive de activitate, realizate de personalul auxiliar de specialitate aflat în activitate în condiții identice de funcție, vechime, grad sau treaptă și nivel al instanței ori parchetului sau INEC unde a funcționat solicitantul înaintea eliberării din funcția de personal auxiliar de specialitate. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net aferent venitului brut din ultima lună de activitate înainte de data eliberării din funcție, raportate la personalul auxiliar de specialitate aflat în activitate în condiții identice de funcție, vechime, grad sau treaptă și nivel al instanței ori parchetului sau INEC."

Art. 97

Noua reglementare

Potrivit noii reglementări, **după art. 96 se introduce un nou articol, art. 97**, cu următorul cuprins:

„Art. 97

– Anexa face parte integrantă din prezenta lege.”

Important de știut: „Pentru personalul prevăzut la art. 3 alin. (2) și art. 3¹ din Lege, precum și pentru **tehnicienii criminaliști din cadrul parchetelor**, care beneficiază

de pensii de serviciu stabilite în baza unor decizii de pensionare emise până la data intrării în vigoare a prezentei legi sau care îndeplinesc condițiile de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fiecare an care depășește, la data intrării în vigoare a prezentei legi, vechimea de 25 de ani necesară pentru obținerea pensiei de serviciu, cuantumului net al pensiei de serviciu se majorează cu câte 1%.

Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și persoanelor care au decizii de pensionare emise după data intrării în vigoare a prezentei legi în baza unor cereri înregistrate la casele de pensii înainte de data intrării în vigoare a acesteia.”

Totodată, pe lângă actele normative analizate anterior, **Legea nr. 282/2023 modifică și completează:**

- Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi;
- Legea nr. 216/2015 privind acordarea pensiei de serviciu membrilor Corpului diplomatic și consular al României;
- Legea nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigator profesionist din aviația civilă din România;
- Legea nr. 7/2006 privind statutul funcționarului public parlamentar;
- Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat.

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024.

LEGEA NR. 95/2006 PRIVIND REFORMA ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII. ACTE NORMATIVE CU IMPACT ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII - MODIFICĂRI (O.U.G. NR. 88/2023

De Redacția Pro Lege

Actul modificat	Actul modificator	Sumar
<p>Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (M. Of. nr. 652 din 28 august 2015)</p> <p>O.U.G. nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România (M. Of. nr. 785 din 24 noiembrie 2008)</p> <p>O.U.G. nr. 77/2011 privind stabilirea unor contribuții pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății</p>	<p>O.U.G. nr. 88/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul sănătății (M. Of. nr. 963 din 24 octombrie 2023)</p>	<p><i>– modifică: Legea nr. 95/2006: art. 16 alin. (1) lit. f), art. 53 alin. (3)-(5), art. 135 alin. (1) lit. e), art. 140¹, art. 140², art. 140⁴, art. 140⁷, art. 140¹⁰, art. 165 alin. (1¹), art. 170 alin. (1) lit. h), art. 172 alin. (7), art. 178 alin. (1) lit. a), art. 185 alin. (7), (7¹) și (14), art. 280 alin. (2), art. 302 lit. b), art. 465, art. 550, art. 640, art. 703 alin. (2¹), art. 795, art. 875 alin. (1) lit. z) și ac), art. 876¹, art. 890, art. 931 alin. (1), art. 935 alin. (1) lit. c), h), j);</i></p> <p>O.U.G. nr. 77/2011: art. 1, art. 1² alin. (1), art. 2, art. 3⁸ alin. (1), art. 4 alin. (2¹), art. 8;</p> <p>Legea nr. 56/2021: art. 1 alin. (2) lit. e) și f), art. 1 alin. (3), art. 2 lit. c), g) și h), art. 3 alin. (2), art. 5 alin. (1) și (6), art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (4) și (5),</p>

<p>(M. Of. nr. 680 din 26 septembrie 2011)</p> <p>Legea nr. 136/2020 privind instituirea unor măsuri în domeniul sănătății publice în situații de risc epidemiologic și biologic (rep. în M. Of. nr. 884 din 28 septembrie 2020)</p> <p>Legea nr. 56/2021 privind suplimentele alimentare (M. Of. nr. 332 din 1 aprilie 2021)</p> <p>O.U.G nr. 29/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și a măsurilor necesare pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 536/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind studiile clinice intervenționale cu medicamente de uz uman și de abrogare a Directivei 2001/20/CE, precum și pentru modificarea unor acte normative în domeniul sănătății (M. Of. nr. 283 din 24 martie 2022)</p>		<p><i>art. 8 alin. (2), art. 15 alin. (1);</i> O.U.G. nr. 29/2022: <i>art. 2 alin. (2), art. 5 alin. (1);</i> Legea nr. 153/2017: <i>anexa nr. 2: art. 3¹ alin. (2);</i> <i>- introduce: Legea nr. 95/2006: art. 169 alin. (4²), art. 699 pct. 44-49, art. 775 alin. (6), art. 875 alin. (1) lit. af) și ag), art. 933 alin. (1) lit. l);</i> O.U.G. nr. 1440/2008: <i>art. 67 alin. (1¹) și (1²);</i> O.U.G. nr. 77/2011: <i>art. 4 alin. (1¹), art. 4 alin. (4);</i> Legea nr. 136/2020: <i>art. 6¹;</i> Legea nr. 56/2021: <i>art. 1 alin. (2) lit. g), art. 3 alin. (3);</i> O.U.G. nr. 29/2022: <i>art. 2 alin. (3), art. 5¹;</i> <i>- abrogă: Legea nr. 95/2006: art. 140³, art. 140¹¹-140¹⁷;</i> Legea nr. 56/2021: <i>art. 5 alin. (2), art. 14 alin. (3).</i></p>
---	--	--

Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (M. Of. nr. 492 din 28 iunie 2017)		
--	--	--

În M. Of. nr. 963 din 24 octombrie 2023 s-a publicat **O.U.G. nr. 88/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact în domeniul sănătății.**

Redăm, în cele ce urmează, cele mai importante modificări aduse prin respectivul act normativ.

Legea nr. 95/2006

Art. 135 alin. (1) lit. e)

Vechea reglementare

„e) unități medicale ambulatorii ale universităților de medicină și farmacie acreditate și ale universităților care au în structură facultăți de medicină și farmacie acreditate”.

Noua reglementare

La articolul 135 alineatul (1), litera e) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„e) unități medicale ambulatorii ale instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate care au în structură facultăți de medicină sau stomatologie, definite ca ambulatorii universitare”.

Art. 140⁴

Vechea reglementare

În cadrul asistenței medicale mobile se acordă servicii medicale prin următoarele structuri:

„a) cabinete și unități medicale mobile organizate potrivit normelor de aplicare a prezentului titlu, aprobate prin ordin al ministrului sănătății;

b) caravane medicale, organizate în clădiri cu autorizație sanitară de funcționare sau în corturi medicale special amenajate, conform normelor de aplicare a prezentului titlu, aprobate prin ordin al ministrului sănătății”.

Noua reglementare

Articolul 140⁴ **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„În cadrul asistenței medicale mobile se acordă servicii medicale prin:

a) cabinete și unități medicale mobile organizate potrivit normelor de aplicare a prezentului titlu, aprobate prin ordin al ministrului sănătății;

b) caravane medicale, organizate în clădiri cu autorizație sanitară de funcționare conform normelor de aplicare a prezentului titlu, aprobate prin ordin al ministrului sănătății”.

Art. 165 alin. (1¹)**Vechea reglementare**

„(1¹) Personalul didactic medico-farmaceutic din universități care au în structură facultăți de medicină, medicină dentară și farmacie acreditate beneficiază de integrare clinică în unitățile și instituțiile din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Sănătății, în unitățile medicale din subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, în unitățile și instituțiile medicale din subordinea autorităților administrației publice locale, precum și în spitale și cabinete private. De aceleași prevederi beneficiază și medicii specialiști/primari care au calitatea de asistenți universitari pe perioadă determinată, pe perioada cât au această calitate. Ministerul Sănătății va aduce în concordanță structurile aferente în vederea asigurării normelor de integrare clinică”.

Noua reglementare

La articolul 165, alineatul (1¹) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1¹) Personalul didactic medico-farmaceutic din instituțiile de învățământ superior acreditate care au în structură facultăți de medicină, stomatologie sau farmacie beneficiază de integrare clinică în unitățile și instituțiile din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea Ministerului Sănătății, în unitățile medicale din subordinea ministerelor și instituțiilor cu rețea sanitară proprie, în unitățile și instituțiile medicale din subordinea autorităților administrației publice locale, în spitalele și ambulatoriile universitare aflate în subordinea instituțiilor de învățământ superior acreditate care au în structură facultăți de medicină, stomatologie sau farmacie, precum și în spitale și cabinete private. De aceleași prevederi beneficiază și medicii și farmaciștii specialiști/primari care au calitatea de asistenți universitari pe perioadă determinată, pe perioada cât au această calitate. Ministerul Sănătății va aduce în concordanță structurile aferente în vederea asigurării normelor de integrare clinică”.

Art. 169 alin. (4²)**Noua reglementare**

La articolul 169, după alineatul (4¹) **se introduce** un nou alineat, alin. (4²), cu următorul cuprins:

„(4²) În subordinea instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate care au în structură facultăți de medicină sau stomatologie se pot înființa spitale clinice publice care asigură asistență medicală și desfășoară activitate de învățământ medical, cercetare științifică medicală și de educație medicală continuă (EMC)”.

Art. 465**Vechea reglementare**

„Ministerul Sănătății, în calitate de autoritate de stat, urmărește ca activitatea CMR să se desfășoare în condițiile legii”.

Noua reglementare

Articolul 465 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Ministerul Sănătății, în calitate de autoritate de stat, urmărește ca activitatea CMR să se desfășoare în condițiile legii.

(2) Ministerul Sănătății poate desemna observatori la procesul electoral din cadrul CMR.

(3) Condițiile și metodologia de desemnare a observatorilor prevăzuți la alin. (2) se aprobă prin ordin al ministrului sănătății”.

Art. 640

Vechea reglementare

„Ministerul Sănătății, în calitate de autoritate de stat, urmărește ca activitatea CFR să se desfășoare în condițiile legii”.

Noua reglementare

Articolul 640 **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(1) Ministerul Sănătății, în calitate de autoritate de stat, urmărește ca activitatea CFR să se desfășoare în condițiile legii.

(2) Ministerul Sănătății poate desemna observatori la procesul electoral din cadrul CFR.

(3) Condițiile și metodologia de desemnare a observatorilor prevăzuți la alin. (2) se aprobă prin ordin al ministrului sănătății”.

Art. 775 alin. (6)

Noua reglementareLa articolul 775, după alineatul (5) **se introduce** un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

„(6) În scopul îndeplinirii responsabilităților stabilite de Regulamentul delegat (UE) 2016/161:

a) deținătorii de autorizații de punere pe piață din România, deținătorii de autorizații de import paralel, titularii de autorizații privind furnizarea de medicamente pentru nevoi speciale eliberate conform art. 703 alin. (2), pentru cazurile de necesitate neacoperite de medicamentele autorizate, și deținătorii de autorizații de punere pe piață a unor medicamente necesare pe motive de sănătate publică pentru rezolvarea unor nevoi medicale neacoperite, emise în conformitate cu dispozițiile art. 883, au obligația de a se conecta la SNVM prevăzut la art. 699 pct. 46, în acord cu prevederile art. 31 și 32 din Regulamentul delegat (UE) 2016/161;

b) utilizatorul final prevăzut la art. 699 pct. 49 este obligat să asigure condițiile necesare în vederea conectării la SNVM prevăzut la art. 699 pct. 46, dacă nu se prevede altfel în legislația națională, în acord cu prevederile art. 23 din Regulamentul delegat (UE) 2016/161”.

Art. 875 alin. (1) lit. af) și ag)

Noua reglementare

La articolul 875 alineatul (1), după litera ae) **se introduc** două noi litere, lit. af) și ag), cu următorul cuprins:

„af) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei aplicată persoanelor fizice sau juridice, în cazul preparării, fabricării, oferirii, expunerii spre vânzare, vânzării, distribuiri, livrării cu

orice titlu, importului, exportului ori altor operațiuni privind circulația medicamentelor, inclusiv vânzarea la distanță prin intermediul serviciilor societății informaționale, fără a deține autorizație emisă în acest sens de instituția competentă;

ag) cu amendă de la 50.000 lei la 100.000 lei și cu suspendarea autorizației de distribuție angro a medicamentelor pentru o perioadă de 6 luni, aplicată distribuitorului angro care nu notifică ANMDMR cu 20 de zile înainte de efectuarea unei livrări intracomunitare, inclusiv a tranzacțiilor între două sau mai multe reprezentanțe ale aceleiași companii, aflate în țări diferite”.

O.U.G. nr. 144/2008

Art. 67 alin. (1[^]1) și (1[^]2)

Noua reglementare

La articolul 67 , după alineatul (1) **se introduc** două noi alineate, alin. (1[^]1) și (1[^]2), cu următorul cuprins:

„(1[^]) Ministerul Sănătății poate desemna observatori la procesul electoral din cadrul Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România.

(1[^]2) Condițiile și metodologia de desemnare a observatorilor prevăzuți la alin. (1[^]1) se aprobă prin ordin al ministrului sănătății”.

O.U.G. nr. 77/2011

Art. 4 alin. (1[^]1)

Noua reglementare

La articolul 4, după alineatul (1) **se introduce** un nou alineat, alin. (1[^]1), cu următorul cuprins:

„(1[^]1) Deținătorii autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor prevăzuți la art. 1, care nu sunt înregistrați ca plătitori ai contribuției trimestriale, au obligația să depună la Casa Națională de Asigurări de Sănătate datele de identificare ale persoanelor obligate la plata contribuției trimestriale, precum și lista medicamentelor pentru care se datorează contribuția, în baza metodologiei și a formatului stabilit prin ordin al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate”.

Legea nr. 136/2020

Art. 6[^]1

Noua reglementare

După articolul 6, **se introduce** un nou articol, art. 6[^]1, cu următorul cuprins:

„Declararea, certificarea sau constatarea, după caz, a încetării situațiilor de risc epidemiologic și biologic prevăzute la art. 6 se dispune de către structura care a dispus instituirea acestora”.

Legea nr. 56/2021**Art. 3 alin. (3)****Noua reglementare**

La articolul 3, după alineatul (2) **se introduce** un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Certificatul de notificare se anulează dacă suplimentul alimentar periclitează sănătatea umană sau dacă în compoziția acestuia sunt substanțe interzise sau retrase prin acte normative intracomunitare ulterior eliberării Certificatului de notificare”.

O.U.G. nr. 29/2022**Art. 5¹**

După articolul 5 **se introduce** un nou articol, art. 5¹, cu următorul cuprins:

„(1) Veniturile realizate din încasarea tarifului prevăzut la art. 5 alin. (1) pot fi utilizate de Academia de Științe Medicale pentru:

- a) plata remunerației membrilor CNBMDM;
- b) plata remunerației experților externi contractați;
- c) cheltuieli de natura bunurilor și serviciilor necesare pentru funcționarea CNBMDM.

(2) Cuantumul remunerației membrilor CNBMDM și a experților externi contractați nu poate depăși un procent de 70% din veniturile realizate din încasarea tarifului prevăzut la art. 5 alin. (1) de către Academia de Științe Medicale”

Legea nr. 153/2017**Anexa nr. II****Art. 3¹ alin. (2)****Vechea reglementare**

„(2) Pentru personalul prevăzut la alin. (1) din unitățile sanitare publice, inclusiv cele care au ca asociat unic unitățile administrativ-teritoriale, aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, influențele financiare determinate de drepturile salariale prevăzute la alin. (1) se asigură prin transferuri din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice»”.

Noua reglementare

În anexa nr. II, la capitolul II articolul 3¹, alineatul (2) **se modifică** și va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru personalul prevăzut la alin. (1) din unitățile sanitare publice, inclusiv cele care au ca asociat unic unitățile administrativ-teritoriale, aflate în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, influențele financiare determinate de drepturile salariale prevăzute la alin. (1) se asigură prin transferuri din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, de la titlul VI «Transferuri între unități ale administrației publice», iar pentru persoanele prevăzute la alin. (1) din unitățile care nu se află în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate, drepturile salariale prevăzute la alin. (1) se asigură de la bugetul de stat”.

Art. IX din O.U.G nr. 88/2023

„(1) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu următoarele excepții:

a) prevederile art. 280 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum acestea au fost modificate prin prezenta ordonanță de urgență, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024;

b) prevederile art. 875 alin. (1) lit. z), ac), af) și ag) și ale art. 935 alin. (1) lit. c) și h) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum acestea au fost modificate prin prezenta ordonanță de urgență, care intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării;

c) prevederile art. 933 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta au fost modificate prin prezenta ordonanță de urgență, care intră în vigoare la un an de la data publicării.

(2) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, prin hotărâre a Guvernului, se aprobă normele tehnice pentru fabricarea, comercializarea și utilizarea suplimentelor alimentare prevăzute la art. 2 lit. h) și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 56/2021 privind suplimentele alimentare.

(3) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se aprobă ordinul ministrului sănătății prevăzut la art. 465 alin. (3), art. 550 alin. (3), art. 640 alin. (3) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 67 alin. (12) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, aprobată cu modificări prin Legea nr. 53/2014, cu modificările și completările ulterioare.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2021 privind adoptarea unor măsuri pentru punerea în aplicare a cadrului european pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatului digital al Uniunii Europene privind COVID pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de COVID-19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 30 iunie 2021, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă”.